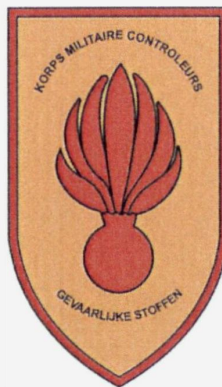

Ministerie van Defensie

TOEZICHTJAARVERSLAG KMC GS 2015

Versie 1.0
Datum 30 maart 2016

**STRENG ALS HET MOET,
INSCHIKKELIJK ALS HET KAN.**

Colofon

Ministerie van Defensie
Korps Militaire Controleurs Gevaarlijke Stoffen
KMAR/LTC/BOSS/KMCGS
Cogp

Uddel - KMar DLBE
Meervelderweg 19 Uddel
2509LP 's-Gravenhage

Contactpersoon

Versie	1.0
Opdrachtgever	SG MinDef
Auteur	

Inhoud

1	Grondslag en bevoegdheden KMCGS—9
1.1	Grondslag—9
1.1	Bevoegdheden—9
2	Terugkoppeling toezichtjaarplan 2015—10
2.1	Realisatie versus uitvoering—10
2.2	Vervoer van gevaarlijke stoffen—11
2.2.1	Naleefgedrag vervoer gevaarlijke stoffen—11
2.2.2	Bevindingen vervoer In deze paragraaf zijn de meest in het oog springende bevindingen die bij het toezicht op het vervoer van gevaarlijke stoffen zijn gedaan, opgenomen.—13
2.3	Top 5 overtredingen vervoer in het toezichtjaar 2015—15
2.4	Opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen—16
2.4.1	Naleefgedrag Opslag en Behandeling Gevaarlijke Stoffen—16
2.4.2	Bevindingen opslag en behandeling—18
2.4.3	Top 5 overtredingen MP 40-21—18
2.4.4	Toezicht bij oefeningen—18
2.5	Status openstaande prioriteiten uit voorgaande toezichtjaarplannen—20
2.6.1	Militaire Luchtvaart Autoriteit—21
2.6.2	Beveiligingsautoriteit—22
3	Handhaafbaarheid regelgeving—23
3.1	Vervoerswetgeving—23
3.2	Opslag en Behandeling Gevaarlijke Stoffen—23
4	Knelpunten—24
5	Aanbevelingen—25

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van het Korps Militaire Controleurs Gevaarlijke Stoffen over het jaar 2015.

Het jaar 2015 was voor wat betreft de personele samenstelling van mijn korps een stabiel jaar. Na een groot aantal wisselingen in 2014, was het jaar 2015 een jaar van rust op personeelsgebied en was er tijd voor mijn nieuwe controleurs om kennis en ervaring op te doen en om veder in hun functie als controleur te groeien.

In de samenwerking tussen KMCGS en ILT (Handhaving Gevaarlijke Stoffen Rial- en wegvervoer) is gedurende de afgelopen twee jaar op natuurlijke wijze een balans ontstaan. Bij de controles op het vervoer van gevaarlijke stoffen werken KMCGS en ILT naast elkaar binnen het eigen mandaat en domein. Hoewel ILT op basis van de WVGS bevoegd is in zowel het civiele als het militaire domein, beperkt zij zich tot toezicht en handhaving op het civiel vervoer van gevaarlijke stoffen. Toezicht en handhaving op de naleving van de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen, de Wet Luchtvaart voor zover het vervoer van gevaarlijke stoffen betreft, wordt binnen het militaire domein uitgevoerd door het KMCGS.

Binnen het werkveld van de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen, waren de plannings voor het uitvoeren van controles op de naleving van het bedrijfsvoorschrift MP 40-21 door het KMCGS als interne toezichthouder en ILT (Toezicht Risicovolle Bedrijven) als bevoegd gezag (externe toezichthouder), niet altijd op elkaar afgestemd waardoor beide toezichthouders regelmatig bij dezelfde vergunninghouder in elkaars vaarwater zaten bij het toezicht op de opslag van munitie. Voor het toezichtjaar 2016 hebben KMCGS en ILT hierover afspraken gemaakt en uitgangspunten geformuleerd zodat dit in 2016 wordt voorkomen. De voorgenomen co-locatie van het KMCGS bij ILT in Utrecht heeft het momentum uit het toezichtjaar 2014 verloren. Naar mijn huidige inzicht is het Programma van Eisen voor de huisvesting van het KMCGS bij ILT door staf KMAR overgedragen aan Defensie Vastgoed Management van het CDC om verdere afspraken te maken met het Rijsvastgoedbedrijf. Onduidelijkheid is ontstaan of de voorgenomen co-locatie in 2016 nog zal doorgaan.

Terugkijkend over het 2015 kan ik concluderen dat er door het KMCGS weer veel werk is verzet en dat mijn mensen zijn gedreven en enthousiast om hun werk als controleur/toezichthouder vanuit hun vakmanschap uit te voeren. Gezamenlijk dragen wij door ons toezicht en handhaving bij aan de veiligheid binnen Defensie op het gebied van het vervoer van en de omgang met gevaarlijke stoffen.

Commandant Militaire Korps Controleurs Gevaarlijke Stoffen

1 Grondslag en bevoegdheden KMCGS

1.1 Grondslag

De grondslag van de taken van het KMCGS staat beschreven in de navolgende documenten:

- Beschikking van de Minister van Defensie van 18 oktober 1982, directie Juridische zaken, afdeling wetgeving en publiekrecht nr. CWO 82/O37~ betreffende de instelling van het korps militaire controleurs ontploffingsgevaarlijke stoffen;
- SG Aanwijzing 948;
- Besluit toezicht en opsporing vervoer gevaarlijke stoffen;
- Besluit aanwijzing KMCGS ex artikelen 11.1 en 11.3 Wet Luchtvaart van 28 april 2003;
- Besluit aanwijzing ambtenaren VROM-regelgeving (artikel 10 –REACH-);
- Besluit vervoer ontplofbare stoffen krijgsmacht, MP 40-20, deel 1200;
- Besluit Voorschrift opslag en behandeling gevaarlijke stoffen Defensie en Voorschrift intern vervoer gevaarlijke stoffen Defensie, MP 40-21, deel 3000;
- Besluit Voorschrift voor het merken van munitie en de verpakking van munitie, MP 40-40;
- Besluit van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 4 oktober 2012, nr. 5732502/Justis/12, strekkende tot aanwijzing van buitengewoon opsporingsambtenaren bij het Korps Militaire Controleurs Gevaarlijke Stoffen van de Koninklijke Marechaussee.

1.1 Bevoegdheden

De bevoegdheden voor het uitoefenen van haar toezichthoudende en handhavende taken komen voort uit de Algemene Wet Bestuursrecht artikelen 5.15 t/m 5.17 en 5.19 en de Wet op de Economische Delicten 18 t/m 21 en 23.

De artikelen uit de Algemene Wet bestuursrecht handelen over het betreden van plaatsen, vorderen van inlichtingen, kopiëren, meenemen, vorderen van identiteitsbewijzen, stilhouden van voertuigen en het doorzoeken van voertuigen wanneer dit nodig is voor het KMCGS om haar taak als toezichthouder te kunnen uitvoeren. De inhoud van de artikelen uit de Wet op de Economische Delicten is gelijk aan die uit de Algemene Wet Bestuursrecht aangevuld met het openen van verpakkingen voor het nemen van monsters.

2 Terugkoppeling toezichtjaarplan 2015

2.1 Realisatie versus uitvoering

Evenals in 2014 heeft het accent van het toezicht in 2015 gelegen op oefeningen van Nederlandse troepen in het buitenland. Naast de toezichtbezoeken aan oefeningen heeft het KMCGS ook toezichtbezoeken gebracht aan installaties van de Koninklijke Marine, de Kustwacht en de Koninklijke Marechaussee op Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en Bonaire waar ontplofbare stoffen worden opgeslagen en behandeld.

In het onderstaande overzicht zijn de aantallen geplande activiteiten versus het aantal daadwerkelijk uitgevoerde activiteiten uit het toezichtjaarplan 2015 weergegeven.

Taak	Planning	Realisatie	Opmerking
Controles wegvervoer	1500	2345	Voertuigcontroles
Controles Luchttransport	10	16	
Controles opslaglocaties munitie	70	61	
Controles opslag en behandeling overige gevaarlijke stoffen	20	4	Door TMH uitgevoerd tijdens SOB/SOMS vanuit handhaving milieuwetgeving.
Controles oefeningen binnen- en buitenland	15	16	
Voorlichting	7	4	
Audits	--	--	
Samenwerking ILT	n.t.b.	2 10 4 4 6 6	Deelname ILT controle Gorinchem. Stuurgroep Inspectie GS Handhavingsoverleg ketenpartners Informeel overleg ILT, I-IZW, MCGS, KMCGS ILT vakgroep overleg vervoer GS ILT vakgroep overleg milieu
Onderzoeken (incl. handhaafbaarheid regelgeving)	2	--	
Begeleiden nieuw personeel	--	--	Geen nieuw personeel ingestroomd in 2015.

Tabel 1: planning versus realisatie

In het toezichtjaar 2015 hebben het aantal uitgevoerde controles op het vervoer van gevaarlijke stoffen, de geplande aantallen ruim overschreden. De geplande aantallen voor 2015 waren gebaseerd op de realisatie van 2014. In 2014 is er een nieuwe instroom van controleurs vervoer gevaarlijke stoffen geweest die in 2014 begeleid

en getraind door ervaren controleurs vervoer. In 2015 zijn deze opgeleide collega's zelfstandig aan het werk gegaan en hebben een duidelijke bijdrage geleverd aan de totale hoeveelheid controles op het vervoer van gevaarlijke stoffen in 2015.

2.2 Vervoer van gevaarlijke stoffen

2.2.1 *Naleefgedrag vervoer gevaarlijke stoffen*

Het naleefgedrag geeft een beeld in welke mate het vervoer van gevaarlijke stoffen compliant is met de wetgeving die hierop van toepassing is. Het naleefgedrag is dan ook een maat voor de veiligheid voor het vervoeren van gevaarlijke stoffen. De wetgeving is immers bedoeld om de risico's die samenhangen met het vervoer van gevaarlijke stoffen zo veel mogelijk te beperken zodat mens, dier en milieu hieraan niet worden blootgesteld.

De wetgeving die als norm dient voor het bepalen van het naleefgedrag is de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen (ADR) en de Wet Luchtvaart voor het deel dat het vervoer van gevaarlijke stoffen omvat.

De onderstaande tabel geeft het resultaat weer van de controles op het militaire vervoer over een periode van 7 jaar.

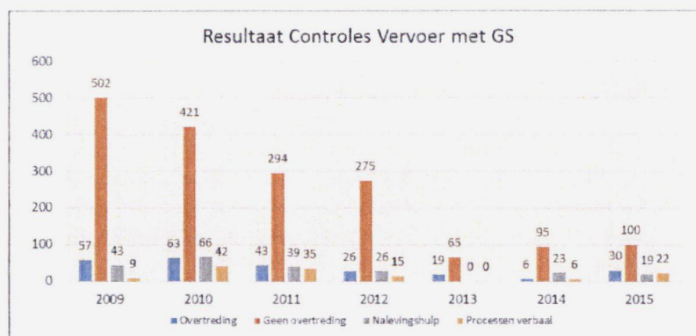
In de tabel is opgenomen:

- Het totaal aantal controles dat door het KMCGS op het militaire vervoer zijn uitgevoerd;
- Het aantal controles van het totaal waarbij gevaarlijke stoffen zijn aangetroffen;
- Het aantal controles waar geen overtredingen op de wet- en regelgeving zijn geconstateerd;
- Het aantal keren dat assistentie is verleend om kleine inbreuken op de regelgeving te verhelpen (naleevingshulp);
- Het aantal overtredingen van de wet- en regelgeving;
- Het aantal overtredingen waarbij proces-verbaal is opgemaakt en bij het Openbaar Ministerie zijn ingediend voor verdere afhandeling;
- Het naleefgedrag van de wet-en regelgeving.

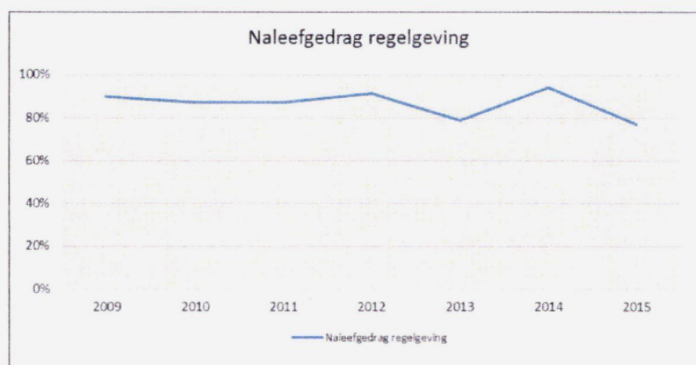
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal gecontroleerd vervoer	2256	2459	2659	2703	1862	1374	2361
Vervoer met gevaarlijke stoffen	602	550	376	327	90	124	149
Geen overtreding	502	421	294	275	71	95	100
Naleevingshulp	43	66	39	26	0	23	19
Overtreding	57	63	43	26	19	6	30
Processen verbaal	9	42	35	15	0	6	22
Naleefgedrag regelgeving	90%	87%	87%	91%	79%	94%	77%

Tabel 2: Resultaat controles vervoer

In de onderstaande twee grafieken is tabel 2 visueel weergegeven.

Grafiek 1: Resultaten controles vervoer

Grafiek 2: Meerjarenbeeld naleefgedrag regelgeving

Van de overtredingen die in 2015 op de vervoerswetgeving zijn geconstateerd, is in 22 gevallen een proces verbaal opgemaakt door het KMCGS en aan het OM ingediend voor verdere afhandeling.

Het streven voor het naleefgedrag is dat dit zo hoog mogelijk moet zijn. Het verbeteren van het naleefgedrag van regelgeving vergt een lange adem. Veelal gaat het om het veranderen van gedrag. Binnen defensie is er altijd een spanningsveld aanwezig tussen wat volgens de regelgeving moet, het beschikbare personeel, de aanwezige kennis, de operationele druk en de "can-do" instelling van het personeel. Dit maakt dat de grenzen van de regelgeving vaak worden opgezocht en met regelmaat, soms bewust maar meestal onbewust, niet worden nageleefd. Opleiden van alle spelers in de vervoersketen en het geven van voorlichting aan eenheden die zijn belast met het vervoer van gevaarlijke stoffen (m.n. munitie en andere ontplofbare stoffen), waarin het "wat" uit de regelgeving wordt vertaald naar het "hoe" in de praktijk, kan een hoop onduidelijkheden wegnemen en een impuls tot verbetering van de naleving van de vervoerswetgeving. De veiligheidsadviseurs vervoer gevaarlijke stoffen bij de OPCO's en de DMO zijn hiervoor het eerste aanspreekpunt voor de eenheden. Naast de veiligheidsadviseurs kan ook een beroep worden gedaan op de Helpdesk Vervoer Gevaarlijke Stoffen van de DVVO voor uitleg van de vervoerswetgeving en om het KMCGS voor voorbeelden van overtredingen

die in de praktijk (veelvuldig) voorkomen.

Uit onderzoeksgegevens naar het nalevingsgedrag bij het vervoer van gevaarlijke stoffen in de civiele sector, komt naar voren dat het nalevingsgedrag in deze sector rond de 70% ligt. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen de civiele sector complexer van aard is gezien de soorten van gevaarlijke stoffen die worden vervoerd, ten opzichte van de gevaarlijke stoffen die binnen defensie worden vervoerd. Het gemiddelde naleefgedrag in de civiele sector kan als ondergrens dienen voor het naleefgedrag binnen defensie waarbij het uitgangspunt blijft dat een zo hoog mogelijk naleefgedrag moet worden nagestreefd.

2.2.2 *Bevindingen vervoer*

In deze paragraaf zijn de meest in het oog springende bevindingen die bij het toezicht op het vervoer van gevaarlijke stoffen zijn gedaan, opgenomen.

2.2.2.1 Vervoer Harpoon Missiles voor onderhoud

Meerdere keren per jaar vindt er vervoerplaats plaats van Harpoon missiles voor onderhoud bij het Marinebedrijf, vanuit Griekenland en Portugal via de Vliegbasis Eindhoven plaats naar den Helder. Het onderhoud en dus ook het vervoer van de missiles van en naar Den Helder, vindt plaats sinds 1986.

In december 2014 heeft het KMCGS een controle uitgevoerd op een transport met Harpoon Missiles dat van Den Helder naar Eindhoven onderweg was om van daaruit naar Griekenland door de lucht te worden getransporteerd. De voornaamste voorwaarden om dit transport mogelijk te maken waaraan niet was voldaan waren:

1. De medewerkers van het Marinebedrijf die de vervoersdocumenten hadden opgemaakt waren hiervoor niet opgeleid;
2. De vervoersdocumenten waren conform de regelgeving opgemaakt;
3. Het was niet bekend onder welke Griekse voorwaarden of regelgeving de Griekse Luchtmacht van mening is dat zij dit transport mag uitvoeren;
4. De medewerkers op de Vlb Eindhoven hebben Griekse vliegtuigen geladen zonder te weten of hiervoor wel door de Grieken autorisatie was verleend. De medewerkers moeten in het kader van de Wet Luchtvaart de zending in ontvangst nemen en controleren of de zending aan de wet voldoet;
5. Het was niet duidelijk of toestemming was verleend aan Griekenland / Portugal om te mogen landen op Eindhoven met andere bewapening of munitie in/aan het vliegtuig dan die dat behoort tot de standaarduitrusting van het vliegtuig (toestemming volgens artikel 8 van de binnenvliegeregeling).

Gezien de complexiteit van het geheel en de wil van partijen om dit vervoer te laten plaatsvinden binnen de daarvoor geldende randvoorwaarden, zijn de transporten van de Harpoon Missiles opgeschort en hebben de verantwoordelijke functionarissen van het Marinebedrijf, samen met de Veiligheidsadviseur CDS de MLA en met de Griekse en Portugese autoriteiten overleg gevoerd om tot en oplossing te komen. Aan het einde van het toezichtjaar 2015 was het transport van de Harpoon Missiles nog niet binnen de benodigde randvoorwaarden geformaliseerd.

nader: bij het schrijven van dit jaarverslag heeft het eerste transport van Harpoons inmiddels weer plaatsgevonden waarbij aan de onder 2.3.2.1 1 t/m 5 genoemde voorwaarden is voldaan.

- 2.2.2.2 Tsjechische munitie ten behoeve van de operatie in Mali
Ten behoeve van de operatie in Mali is vanuit Tsjechië en door tussenkomst van het KCT, munitie aangeboden op de Vlb Eindhoven voor vervoer door de lucht van Eindhoven naar Mali. Deze aangeleverde zending bestond uit klein kaliber munitie en rookhandgranaten. Zij is in opdracht van de Veiligheidsadviseur vervoer van het CLSK stopgezet bij cargo-handling van de Vlb Eindhoven omdat deze niet voldeed aan de voorschriften ten behoeve van het vervoer door de lucht. Bij nader onderzoek door het KMCGS is geconstateerd dat de inhoud van de Competent Authority Approval verklaring (de CA- of CAA- verklaring) die door de Tsjechische competente autoriteit was afgegeven, niet in overeenstemming was met de aangeboden zending voor vervoer door de lucht, dat het merken van de verpakkingen van de klein kaliber munitie niet voldeed voor het vervoer door de lucht en dat de rookhandgranaten niet vervoersveilig waren verpakt. Op deze munitie is door de KMar Brigade Brabant Zuid beslag gelegd en in afwachting van een beslissing van het OM wat met deze munitiezending moet gebeuren. In december 2015 is de klein kaliber munitie (KKM), onder toezicht van het KMCGS, opnieuw gereed gemaakt door zorg van het KCT verzend-gereed gemaakt en voorzien van de juiste documentatie. Na overleg met het OM is de KKM alsnog naar Mali gezonden. De rookhandgranaten staan nog altijd in Nederland (munitiebunker EODD) in afwachting van de juiste verpakkingsmiddelen en CAA- verklaring uit Tsjechië
- 2.2.2.3 Beveiligingsmaatregelen hoofdstuk 1.10 ADR
Op verzoek van de Beveiligingsautoriteit is toezicht gehouden de op de naleving van de beveiligingsmaatregelen uit de C/007 "Beveiligingsmaatregelen voor het vervoer van TBB" en dan specifiek voor het vervoer van munitie, granaten, explosieven en springmiddelen zoals is verwoord vanaf paragraaf 3.4 in de Uitvoeringsbepalingen Defensie Beveiligingsbeleid, Deelgebied Fysieke Beveiliging, Beveiligingsmaatregelen voor het vervoer van TBB. Door opvolging te geven bij het vervoer van High Consequences Dangerous Goods (vrijwel alle munitie die door defensie wordt vervoerd valt binnen deze categorie) aan het gestelde in de C/007, wordt invulling gegeven aan hoofdstuk 1.10 Voorschriften voor de beveiliging uit deel 1 van het ADR. Onder "beveiliging" wordt in dit hoofdstuk verstaan: de maatregelen of voorzorgsmaatregelen die getroffen moeten worden om diefstal of misbruik van gevaarlijke goederen waardoor personen, goederen of het milieu gevaar kunnen lopen, te beperken.
- De overal constatering bij ons toezicht op de C/007 was de was de onbekendheid van de C/007 bij de operationele eenheden bij het vervoer van HCDG. Bij DVVO als de "beroepsvervoerder" binnen defensie was men hiermee wel bekend. De naleving van de C/007 was dan ook beperkt. Een nadrukkelijke verwijzing in de MP 40-20 "Voorschrift Vervoer
- De voornaamste knelpunten die bij het toezicht op de C/007 zijn geconstateerde waren:
1. Het verplichte transportplan was veelal niet gemaakt en in het verlengde hiervan was het transport dan ook niet aangemeld bij de Meldkamer van het OPCENT van de KMar (OPSROOM KMar). In sommige gevallen waren de HCDG transporten aangemeld bij landelijke meldkamer van DBBO als gevolg van het feit dat er 2 soorten routeplanningsformulieren in omloop waren. Eén met als aanmeldreferentie de meldkamer KMar en een ander met als aanmeldreferentie de landelijke meldkamer van DBBO.
  2. Op voertuigen waarmee HCDG werden vervoerd was niet altijd een dubbele bemanning aanwezig of wanneer de chauffeur en bijrijder geen

medewerkers van defensie waren, was er bij het transport geen aanvullende begeleiding van een defensiemedewerker geregeld. Dit punt deed zich m.n. voor bij civiele firma's die door defensie waren ingehuurd voor het vervoer van munitie. Het transport vindt in deze gevallen plaats onder verantwoordelijkheid van Defensie en dient dan ook aan de defensierichtlijnen over security te voldoen.

Bij de civiele transporteurs kwam in het onderzoek naar voeren dat zijn wel een intern beveiligingsplan hebben maar dat daarin geen link ligt naar de C/007. Het is dus ook niet bekend bij de meldkamer KMAR dat er een transport met HCDG zich over de weg verplaatst en dat v.w.b. security het transport dus een risico loopt. In de contractvorming met de bedrijven die HCDG voor defensie vervoeren (en het vervoer dus wordt gedaan onder verantwoordelijkheid van defensie) dient te worden opgenomen dat zij naast hun eigen beveiligingsplan cfm 1.10 ADR, ook moeten voldoen aan de C/007.

Waar de huidige C/007 in te kort schiet is dat dit document niet van toepassing is bij oefeningen terwijl het vervoer van munitie (HCDG) hierbij grotendeels gaat over voor het publiek toegankelijke wegen en dus moet voldoen aan de bepalingen van het ADR, inclusief hoofdstuk 1.10. In de herziening van de C/007 moeten hierover wel iets worden opgenomen. In ieder geval dat de vervoerder moet beschikken over een beveiligingsplan waarin hoofdstuk 1.10 is uitgewerkt. Belangrijk is dat men in de huidige maatschappelijke context nadenkt over de beveiligingsaspecten van een HCDG transport en dat dit wordt ingeregeld. De Veiligheidsadviseurs VGS van de OPCO's vervullen hierin een sleutel rol.

Aan het begin van 2015 is door het KMCGS twee maal een proces verbaal opgemaakt bij het vervoeren van munitie vallend onder de categorie HCDG door een civiele transporteur die door defensie hiervoor was ingehuurd. De bij de controle geconstateerde inbreuken op C/007 zijn beschouwd als het niet naleven van hoofdstuk 1.10 van het ADR. Hierna is de naleving van de C/007 meer gaan leven en zijn ook de Veiligheidsadviseurs Vervoer Gevaarlijke Stoffen van de OPCO's zich meer bewust geworden van het feit dat hoofdstuk 1.10 van het ADR nageleefd moet worden bij het transport van HCDG. Het gevolg hiervan is dat voor de herziening van de C/007 de krijgsmacht delen input willen leveren terwijl de belangstelling hiervoor beperkt was.

2.3

Top 5 overtredingen vervoer in het toezichtjaar 2015

Op basis van de overtredingen van de regelgeving waarvoor processen-verbaal zijn opgemaakt is de onderstaande top 5 van de meest voorkomende overtredingen in 2015 samen te stellen:

1. Vervoer van gevaarlijke stoffen zonder vervoerdocument;
2. Lading niet gestuwd;
3. Het niet nakomen van de afzendersverplichtingen;
4. Chauffeur niet opgeleid voor vervoer onder de 1000 punten;
5. Niet voldaan aan hoofdstuk 1.10 ADR Voorschriften voor de beveiliging bij het vervoer van High Consequences Dangerous Goods.¹ (bij ingehuurde vervoerder)

---

¹ Munitie boven de 1000 ptn van de gevarenklassen 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 met genoemde UN-nr's en 1.5.

2.4 Opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen

2.4.1 *Naleefgedrag Opslag en Behandeling Gevaarlijke Stoffen*

Evenals bij het vervoer heeft het naleefgedrag van de interne defensieregelgeving voor de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen, een beeld in welke mate de opslag en behandeling compliant is met de regelgeving die hierop van toepassing is. Een evenzo is het naleefgedrag een maat voor zowel de interne, de inwendige als de externe veiligheid voor het de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen.

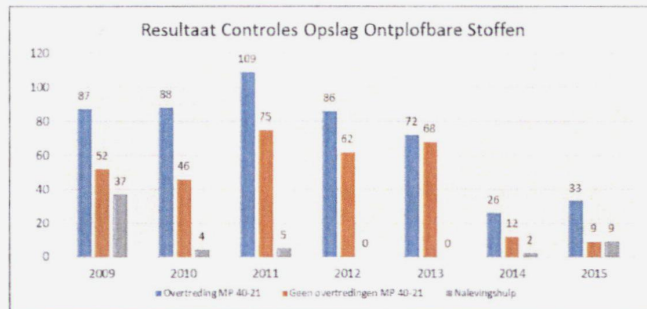
De onderstaande tabel geeft over de afgelopen 7 jaar weer hoeveel controles op de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen zijn uitgevoerd, bij hoeveel van deze controles er daadwerkelijk gevaarlijke stoffen werden aangetroffen, in hoeveel gevallen de opslag en behandeling binnen de regelgeving is uitgevoerd, het aantal keren dat hulp (assistentie) is verleend om kleine inbreuken op de regelgeving te verhelpen zodat weer werd voldaan aan de regelgevingen het aantal overtredingen van de regelgeving. In tegenstelling tot bij het vervoer worden bij de controles op de opslag en behandeling geen processen-verbaal gemaakt wanneer de regelgeving wordt overtreden. De direct betrokken commandant en de vergunninghouder ontvangen de resultaten van de controles met daarbij een termijn waarbinnen de overtredingen moeten zijn opgelost. Na deze termijn volgt een nieuwe controle over de eerder geconstateerde overtredingen waarna weer een rapportage volgt. Indien binnen de gestelde termijn geheel geen acties zijn ondernomen om de overtredingen op te heffen, draagt C-KMCGS de casus over aan de Inspectie Leefomgeving en Transport voor bestuurlijke handhaving. In 2015 is er geen casus overgedragen aan ILT voor handhaving.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal controles munitieopslag	210	201	254	219	237	113	61
Ontplobbare stoffen aanwezig	176	134	184	148	139	49	58
Geen overtredingen MP 40-21	52	46	75	62	68	12	9
Nalevingshulp	37	4	5	0	0	2	9
Overtreding MP 40-21	87	88	109	86	72	26	33
Naleefgedrag MP 40-21	51%	34%	41%	42%	48%	47%	43%

Tabel 3: Totaal beeld controles opslag en behandeling ontplofbare stoffen

De tabel geeft te zien dat in 2015 minder controles zijn uitgevoerd dan in de voorgaande jaren. Bij de controles is door de controleurs opslag en behandeling gevaarlijke stoffen heeft de focus gelegen op de ontplofbare stoffen en is niet alleen de opslag en de eisen die aan de opslaglocaties worden gesteld beoordeeld, maar is ook gekeken naar de onderliggende bedrijfsprocessen processen die ten grondslag liggen aan de geconstateerde inbreuken op de MP 40-21. Dit is de voorgaande toezichtjaren niet gedaan. De controles hebben hierdoor meer tijd in beslaggenomen dan voorheen waardoor er in totaal minder maar kwalitatief wel diepgaander zijn uitgevoerd.

In de onderstaande twee grafieken is tabel 2 visueel weergegeven.

Grafiek 3: Controles opslag en behandeling ontplofbare stoffen

Grafiek4: Meerjarenbeeld naleefgedrag regelgeving

Het meerjarenbeeld heeft een gemiddeld naleefgedrag te zien van 45% met een bandbreedte tussen de 34% en 51%. Dit naleefgedrag mag als laag worden worden gekwalificeerd.

Naar oordeel van het KMCGS liggen de volgende punten ten grondslag aan het lage naleefgedrag:

- Gebrek aan inhoudelijke kennis van de MP 40-21 bij gebruikers waardoor administratieve processen die van belang zijn bij de slag van ontplofbare stoffen niet worden nageleefd.
- Munitieopslaglocaties die niet behoren tot een munitiecomplex, voldoen grotendeels niet aan de regelgeving van de MP 40-21. Het gaat hierbij voornamelijk om bouwkundige kasten voor de opslag van munitie waarvoor door de gebruiker geen toestemming is aangevraagd bij de MCGS om hierin daadwerkelijk munitie op te slaan. Door de MCGS is in deze gevallen geen nota afgegeven waarin de randvoorwaarden zijn beschreven waaronder deze kasten mogen worden gebruikt. Door de afwezigheid van deze norm gebruikt het KMCGS bij haar controles de regelgeving uit de MP 40-21 met als gevolg dat de regelgeving wordt overtreden;
- De keuringsgegevens van de elektrische- en bliksembeveiligingsinstallaties kunnen bij het CLAS niet altijd worden getoond bij de gehouden controles. De keuringsgegevens van de elektrische- en de bliksembeveiligingsinstallaties zijn bij het CLAS niet op de munitiecomplexen aanwezig maar moeten per controle door het CLAS bij het Rijksvastgoedbedrijf worden opgevraagd. Het afgelopen toezichtjaar verliep dit vaak moeizaam waardoor de gevraagde rapporten veelal niet beschikbaar

waren voor de controleurs van het KMCGS. Het niet kunnen tonen van de keuringsgegevens is een overtreding van de MP 40-21;

- De beperkte slagkracht van het KMCGS om handhavend op te treden bij overtredingen die niet direct een groot risico vormen maar die wel van belang zijn om de veiligheid binnen de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen te waarborgen.

2.4.2 Bevindingen opslag en behandeling

2.4.2.1 Instructiemunitie

Bij controles op de opslag en behandeling van ontplofbare stoffen zijn instructiemunitie modellen aangetroffen waarbij geen proces-verbaal aanwezig was met daarin vastgelegd dat de aangetroffen instructiemunitie vrij is van explosieve stoffen. Ook was niet vastgelegd of de eenheid waarbij de instructiemunitie-modellen waren aangetroffen, geautoriseerd was voor deze modellen. De modellen waren echter wel voorzien van een ingeslagen en rood ingekleurde "O" en voorzien van een uniek identificatienummer (elco en volgnummer). Hierdoor kan worden aangenomen dat de instructiemunitie in het verleden is gecontroleerd door de EODD (voor 2009 het EOCKL) of het Defensie Munitiebedrijf en dus geen explosieve stoffen bevatten.

Nader onderzoek bij het Defensie Munitiebedrijf leverde het beeld op dat het centrale beheer en de registratie van instructiemunitie de laatste jaren was versloft en dat het Munitiebedrijf haar eigen Assortimentsinstructie 018-010 Sub assortiment Instructiemunitie (standdatum 21 juli 2014) niet naleeft. De centrale rol die het Munitiebedrijf heeft bij de uitgave en het beheer van instructiemunitie is om de ingegraveerde en overige identificatiegegevens van instructiemunitie met de bijbehorende verklaringen, protocollen en Processen-Verbaal vast te leggen in de database PV-register, waarbij tevens de eenheid waaraan het individuele artikel is verstrekt, wordt vermeld. Ten tijde van de eerste controle bij het Munitiebedrijf was deze database niet op orde en was het niet mogelijk om op basis van een PV-nummer het betreffende instructiemunitie model uit de database naar voren te halen en vervolgens aan een eenheid te koppelen. Door Commandant Defensie Munitiebedrijf zijn naar aanleiding van onze bevindingen verbeter- en herstelacties geïnitieerd. Eind 2015 waren deze verbeteracties nog niet afgerond. Het KMCGS blijft de verbeteracties van de registratie en beheer bij het Munitiebedrijf nauwgezet volgen.

2.4.3 Top 5 overtredingen MP 40-21

In 2015 waren de 5 meest geconstateerde overtredingen van de MP 40-21:

1. Keuring bliksembeveiligingsinstallaties en elektrische installatie niet op orde;
2. Opgeslagen munitie die niet is opgenomen in een kwaliteitsbewakingsprogramma;
3. Munitie die is opgeslagen in een bouwkundige kasten zonder toestemming (Nota) van de MCGS;
4. Andere munitie in bunkers opgeslagen dan dat er volgens het WMS in zou moeten liggen waardoor er ook geen actuele calamiteitenlijst aanwezig is;
5. Munitie verpakkingen die niet voldoen aan de MP40-40 of waarvan geen CA verklaringen aanwezig is.

2.4.4 Toezicht bij oefeningen

In het toezicht jaar 2015 zijn de onderstaande buitenlandse oefeningen bezocht. Hierbij is naar het vervoer, de opslag en de behandeling van gevaarlijke stoffen gekeken met een zwaartepunt op het vervoer en de opslag van munitie. De

controles voor de opslag van ontplofbare stoffen worden uitgevoerd op basis van Nota's van de Militaire Commissie Gevaarlijke Stoffen (MCGS). De MCGS geeft in haar Nota's aan op welke locaties en onder welke condities ontplofbare stoffen mag worden opgeslagen gedurende de betreffende oefening.

- Noorwegen
  - Rena Leir: FTX Explosive Engineer, 43 Mechbrig / 11 Pagnbat
  - Harstad, Evenes en Barduvos: Cold Response, 1 MCG KMars
- Duitsland
  - Bergen & Munster: SOB/SOMS 1 t/m 4
  - Sennelager: Schietopleiding CQB, Kmarns/MTC, oef 2 MGC KMarns
  - Klietz, Alten Grabow en GuZ Altmark: Peacock Supremacy, 43 Mechbrig / 45 Painfbat
  - Hohenfels: Allied Spirit, 13 Ltbrig/ 42 Painfbat
- Estland
  - Baltic Bison, 43 Mechbrig / 44Painfbat, 111 Pagnacie
- Polen
  - Zagan: Noble Jump, 11 LMB / 11Bevocie
- Verenigd Koninkrijk
  - Otterburn: 2 MCG KMarns
- Frankrijk
  - La Courtine: Brave Fuselier, 13 Mechbrig / 17 Painfbat
- België
  - Kamp Beverlo: Springoefeningen OOCL / EODD
- Verenigde Staten
  - Camp Wilson: Black Alligator, 1 MCG KMarns

Net als in 2014 zijn de controles over de opslag en behandeling van ontplofbare en overige gevaarlijke stoffen en de controles op het vervoer van deze stoffen voornamelijk gericht geweest op zichtbare aanwezigheid van het KMCGS en op het verlenen van nalevingshulp aan het begin van de processen van het vervoer, de opslag en de behandeling van gevaarlijke stoffen. Hierbij is adviserend en sturend opgetreden ter voorkoming van overtredingen van de regelgeving gedurende het vervoer en de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen. De reden om het toezicht bij oefeningen in het buitenland op deze wijze uit te voeren, m.n. bij de SOB/SOMS, was om de opvoer van munitie naar de schietbanen zo min mogelijk te verstoren. Daar waar nodig zijn de geconstateerde tekortkomingen of inbreuken op de regelgeving teruggekoppeld op C-SOB/SOMS en/of C-NSE.

In vrijwel alle gevallen zijn de aanbevelingen van het KMCGS opgepakt en zijn de tekortkomingen of inbreuken beëindigd.

2.4.4.1 Bevindingen toezicht oefeningen

De onderstaand zijn de meest in het oog springende bevindingen opgesomd die tijdens het toezicht tijdens oefeningen in het buitenland zijn gedaan:

- Het kennisniveau van het personeel over zowel het vervoer als de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen is laag waardoor wet- en regelgeving niet wordt nageleefd;
- De verplichtingen die verbonden zijn aan de rollen van afzender, vervoerder of ontvanger bij het vervoer van gevaarlijke stoffen zijn nauwelijks bekend;
- Eenheden zijn zich bij oefeningen onvoldoende bewust van vredesbeperkingen die van toepassing zijn bij het vervoer en opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen. Uitgangspunt is dat de nationale

regelgeving van het land waarin wordt geoefend het uitgangspunt is en dat wanneer de norm van defensie voor de opslag en behandeling (MP 40-21) of voor het vervoer (MP 40-20) stringenter is, onze Nederlandse wetgeving van toepassing is;

- Buitenlandse oefeningen worden regelmatig pas laat bij de MCGS aangemeld, soms een week van te voren i.p.v. de 6 weken die de MCGS nodig heeft om goede afspraken te kunnen maken met het land en partners waar wordt geoefend. De opslag van munitie bij oefeningen in het buitenland is niet toegestaan zonder instemming van de MCGS. De nota van de MCGS vormt samen met de MP 40-21 de norm voor het toezicht door het KMCGS bij oefeningen;
- Tankcontainers met onduidelijke of onleesbare stempelplaten waardoor de voor het vervoer verplichte keuringsdata niet te controleren zijn;
- Containers die voor de opslag van gevaarlijke stoffen worden gebruikt waarin geen opvangvoorziening is aangebracht om in het geval van een lekkage van opgeslagen vloeibare gevaarlijke stoffen, de lekkende gevaarlijke stof kan worden opgevangen;
- Vervoer van ADR klasse 1 (munitie) in containers die gezien de gebreken die zij vertonden, niet voldeden aan de eisen zoals die zijn gesteld in het ADR of IMDG-code;
- De verplichte verbodsborden "open vuur en vlam" en "verboden te roken" niet aanwezig bij de opslag van gevaarlijke stoffen;
- Door het DMunB is naar en tweetal oefeningen munitie opgevoerd die door de eenheden in het voortraject al was afbesteld waardoor er onnodig HCDG worden vervoerd;
- In de Verenigde Staten ingehuurd militaire voertuigen en heftrucks voldoen niet aan de eisen uit het deel Intern Vervoer van de MP 40-21.

2.5 Status openstaande prioriteiten uit voorgaande toezichtjaarplannen

Uit het toezichtjaarplan van 2013:

- *Onderzoek opleidingen van alle betrokken bij het transport van gevaarlijke stoffen volgens het gestelde in het ADR hoofdstuk 1.3 en het IATA/ICAO hoofdstuk 1.5 bij overige logistieke eenheden en operationele eenheden. Belangrijke aandachtspunten zijn of de taak en de te volgen opleiding zijn opgenomen in een functiebeschrijving, de actualiteit van de opleiding en de borging ervan. E.e.a. zal worden verwoord in een rapport van bevindingen.*

Onderwerp is opgenomen in het toezichtjaarplan 2016.

Uit het toezichtjaarplan van 2014:

- *Onderzoek naar de invulling van het toezicht door Defensie in relatie tot de regeling vervoer gevaarlijke stoffen zeeschepen. In artikel 11 van de regeling wordt gesteld dat indien het vervoer het laden en het lossen plaatsvindt onder beheer en toezicht van Defensie er een hogere maximale netto explosief gewicht is toegestaan.*

Onderzoek is niet uitgevoerd in 2014 en 2015 en maakt ook geen deel uit van het toezichtjaarplan 2016. Deze prioriteit uit 2014 aanhouden als aandachtspunt in de portefeuille 'Onderzoek' van het KMCGS.

2.6 Samenwerking

Inspectie Leefomgeving en transport

In samenwerking tussen KMCGS en ILT is gedurende de afgelopen 2 jaar op natuurlijke wijze een balans ontstaan. Bij de controles op het vervoer van gevaarlijke stoffen werken KMCGS en ILT naast elkaar binnen het eigen mandaat en domein. Hoewel ILT op basis van de WVGS bevoegd is in zowel het civiele als het militaire domein, beperkt zij zich tot toezicht en handhaving op het civiel vervoer van gevaarlijke stoffen. Toezicht en handhaving op de naleving van de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen, de Wet Luchtvaart voor zover het vervoer van gevaarlijke stoffen betreft, wordt binnen het militaire domein uitgevoerd door het KMCGS.

Binnen het werkveld van de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen, waren de plannings voor het uitvoeren van controles op de naleving van het bedrijfsvoorschrift MP 40-21 door het KMCGS als interne toezichthouder en ILT als bevoegd gezag (externe toezichthouder) niet altijd op elkaar afgestemd waardoor regelmatig bij dezelfde vergunninghouder in elkaars vaarwater zaten bij het toezicht op de opslag van munitie. Om dit in het vervolg te voorkomen is aansluiting gezocht bij het ILT project "De Generaal Centraal". Helaas leverde dit niet het gewenste resultaat op omdat de samenwerking met het KMCGS binnen dit project intern bij ILT onvoldoende was gestroomlijnd en ook omdat er binnen defensie onduidelijkheid was ontstaan over de rolverdeling van het KMCGS als interne toezichthouder tot die van ILT als bevoegd gezag/externe toezichthouder. Om dit voor het toezichtjaar 2016 te voorkomen hebben KMCGS en ILT uitgangspunten geformuleerd en afspraken gemaakt over de wederzijdse positie en wijze van optreden zodat onduidelijkheid bij de vergunninghouders waarbij ILT toezicht houdt en het KMCGS controles uitvoert, in 2016 wordt voorkomen. De uitgangspunten en afspraken zijn met de milieucoördinatoren van de OPCO's gecommuniceerd.

De voorgenomen co-locatie van het KMCGS bij ILT in Utrecht heeft het momentum uit het toezichtjaar 2014 verloren. Naar mijn huidige inzicht is het Programma van Eisen voor de huisvesting van het KMCGS bij ILT door staf KMar overgedragen aan Defensie Vastgoed Management van het CDC om verdere afspraken te maken met het Rijsvastgoedbedrijf. Of de voorgenomen co-locatie in 2016 nog zal gebeuren is op dit moment nog onduidelijk.

2.6.1 Militaire Luchtvaart Autoriteit

Met de MLA zijn afspraken gemaakt voor het uitvoeren gezamenlijk toezicht op de opleidingseisen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door de lucht, die aan gezagvoerders en loadmasters worden gesteld. De grondslag hiervoor ligt in de MAR-OPS Subpart R – Transport of Dangerous Goods by Air. Vanwege de ontheffing die is door de MLA is verleend en loopt tot 31 maart 2016 voor de van toepassing zijnde ICAO Technische Voorschriften (ICAO TI DOC 9284 - AN/905) specifiek IATA Dangerous Goods Regulations en de MLE-OPS wat betreft de verplichte opleiding van gezagvoerders voor het vervoeren van gevaarlijke stoffen, is in 2015 hierop door het KMCGS geen toezicht gehouden. In 2016 wordt hiermee gestart.

2.6.2 Beveiligingsautoriteit

Op verzoek van de Beveiligingsautoriteit heeft het KMCGS ook in 2015 toezicht gehouden op de naleving van de beveiligingsmaatregelen uit de C/007 Beveiligingsmaatregelen voor het vervoer van TBB en dan specifiek voor het vervoer van munitie, granaten, explosieven en springmiddelen zoals is verwoord vanaf paragraaf 3.4 in de Uitvoeringsbepalingen Defensie Beveiligingsbeleid, Deelgebied Fysieke Beveiliging, Beveiligingsmaatregelen voor het vervoer van TBB. De resultaten hiervan is onder paragraaf 2.3.2.3 al toegelicht.

3 Handhaafbaarheid regelgeving

3.1 **Vervoerswetgeving**

De wetgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen waarop het KMCGS controle op de naleving uitvoert, vormt geen knelpunt voor de handhaafbaarheid. De wetgeving voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is echter wel complex waardoor het voorkomt dat verschillende controleurs vervoer gevaarlijke stoffen, wetsartikelen anders uitleggen. Voor de eenduidige handhaving wordt in die gevallen waarbij intern het KMCGS discussie ontstaat over de interpretatie van wetsartikelen voor het militaire vervoer van gevaarlijke stoffen, dit in het z.g.n. technisch overleg bediscussieerd en het resultaat van deze discussies als eenheid van opvatting vastgelegd in het KMCGS Vademecum.

3.2 **Opslag en Behandeling Gevaarlijke Stoffen**

De defensieregelgeving voor de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen is opgenomen in de MP 40-21. Deze MP bestaat feitelijk uit 3 delen: deel 1 voor de opslag en behandeling van ontplofbare stoffen, deel 2 voor de overige gevaarlijke stoffen tijdens oefeningen en operaties en deel 3 over het interne vervoer van gevaarlijke stoffen op defensie inrichtingen. De delen 1 en 3 zijn aanwezig, deel 2 is sinds het uitkomen van de huidige MP in 2011 verdwenen. Sindsdien ontbreekt het normenkader voor de controle op de opslag en behandeling van de overige gevaarlijke stoffen. Dit is een knelpunt voor zowel de eenheden die met gevaarlijke stoffen te velde omgaan, als voor het KMCGS bij het toezicht. Door het KMCGS worden mensen gewezen op hun "zorgplicht" bij de omgang met gevaarlijke stoffen. Zorgplicht als norm is voor het KMCGS niet handhaafbaar.

Begin 2014 was er al een conceptversie van het deel overige gevaarlijke stoffen in concept gereeds. Tot op dit moment is dit concept niet omgezet in een definitieve versie en toegevoegd aan de MP 40-21. In mijn voorgaande jaarverslagen heb ik al aangedrongen op het doen uitgeven van dit deel zodat er voor de eenheden en voor het KMCGS, een duidelijk normenkader aanwezig is waaraan de opslag en behandeling van de overige gevaarlijke stoffen aan moet voldoen.

De handhaafbaarheid van het deel over ontplofbare stoffen laat eveneens te wensen over. Controles uitvoeren met alleen de MP 40-21 als normenkader voor de opslag en behandeling van ontplofbare stoffen is gezien de hoeveelheid ontheffingen die door de MCGS is verleend, niet zondermeer mogelijk. De MP 40-21 dient dan ook v.w.b. de ontplofbare stoffen te worden herzien waarbij de verleende ontheffingen zo veel als mogelijk is worden geformaliseerd in de MP zodat er weer overzichtelijk normdocument ontstaat voor de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen.

4 Knelpunten

In dit hoofdstuk zijn de meest belangrijke knelpunten uit het toezichtjaar 2015 opgenomen.

- Gebrek aan kennis bij de operationele eenheden van de regelgeving die van belang is bij het vervoer en de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen waaronder de verplichtingen die zijn verbonden zijn aan de rollen van afzender, vervoerder of ontvanger bij het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Verantwoordelijkheden bij het vervoer en de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen tijdens oefeningen wordt op een laag niveau (sld, klp's) belegd;
- De C/007 is onvoldoende bekend bij de operationele eenheden waardoor hoofdstuk 1.10 van het ADR bij het vervoer van HCDG niet wordt nageleefd;
- Er is geen inzicht in de beveiligingsplannen bij door defensie ingehuurd civiele transporteurs van munitie en explosieve stoffen;
- Het gebruik van tankcontainers met onduidelijke of onleesbare stempelplaten waardoor de voor het vervoer verplichte keuringsdata niet te controleren zijn;
- Het gebruik van containers die voor de opslag van gevaarlijke stoffen waarin geen opvangvoorziening is aangebracht om in het geval van een lekkage van opgeslagen vloeibare gevaarlijke stoffen, de lekkende gevaarlijke stof kan worden opgevangen;
- Het vervoer van ADR klasse 1 (munitie) in containers die vanwege de gebreken die zij vertoonden, niet voldeden aan de eisen zoals die zijn gesteld in het ADR of IMDG-code;
- In munitiebunkers ligt andere munitie opgeslagen dan dat er volgens het WMS in de betreffende bunkers zou moeten liggen. Hierdoor is het ook niet mogelijk om over een actuele calamiteitenlijst te beschikken;
- Keuringsrapporten van bliksembeveiligings- en elektrische installaties zijn niet op de munitiecomplexen beschikbaar en inzichtelijk;
- Het grote aantal Nota's dat is uitgegeven door de Militaire Commissie Gevaarlijke Stoffen (MCGS) om op lokaal niveau ontheffingen te verlenen op de MP 40-21. De veelheid aan ontheffingen op de MP 40-21 geeft onduidelijkheid bij de handhaving;
- De administratieve processen bij het beheer en autorisatie van instructiemunitie is bij het Defensie Munitiebedrijf niet geborgd;
- Ontbreken van het deel "Overige Gevaarlijke Stoffen" in de MP 40-21;
- Geen vervangend forum voor de Defensie Veiligheidsraad Gevaarlijke Stoffen voor bestuurlijke afstemming van toezicht onderwerpen van het vervoer en de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen.

5 Aanbevelingen

1. De basisoorzaken van de knelpunten die zich in het toezichtjaar 2015 hebben voorgedaan, is dat er onvoldoende kennis aanwezig is op het uitvoerende niveau over de complexe wet- en regelgeving bij het vervoer en de opslag en behandeling van gevaarlijke stoffen en het feit dat verantwoordelijkheden aangaande gevaarlijke stoffen op een laag niveau in de organisatie worden weggegeld. In 2015 zijn wij niet op onwil gestuit van het personeel om de regelgeving na te leven maar was er veelal een gebrek aan kennis, maar ook nonchalance, waardoor wet- en regelgeving niet werd nageleefd.

Een continue opleiding en trainingsprogramma op alle niveaus in de organisatie om het personeel bewust te maken van de verantwoordelijkheden en do's en don'ts bij het vervoer en de opslag en behandeling gevaarlijke stoffen. Een dergelijk O&T programma zal het naleefgedrag van wet- en regelgeving zeer zeker vergroten.

2. Naast opleiding en training is het ook van belang dat de regelgeving, de norm, duidelijk en uitvoerbaar is. Voor de opslag en behandeling van de overige gevaarlijke stoffen ontbreekt regelgeving en is dus ook de norm waaraan moet worden voldaan. Bij de regelgeving voor de opslag en behandeling van ontplofbare stoffen zijn er een groot aantal ontheffingen verleent op de MP 40-21. Hierdoor is deze MP feitelijk niet meer de norm maar is dit de MP met de ontheffingen tezamen. Dit leidt tot onduidelijke situaties wat nu wel en is niet toegestaan en tot overtredingen van de basisregelgeving uit de MP.

Het is als eerste noodzakelijke om op korte termijn regelgeving te formaliseren voor de opslag en behandeling van de overige gevaarlijke stoffen. Als tweede is het noodzakelijk om de regelgeving en de ontheffingen die zijn uitgegeven voor de opslag en behandeling van ontplofbare stoffen te saneren, zodat er weer een overzichtelijke en eenduidige MP-bundel ontstaat die als norm kan dienen voor de opslag en behandeling van alle gevaarlijke stoffen binnen defensie.